

Stiftelsen har till huvudsakligt ändamål att bevara och vårda kulturlandskapet i Gräsö socken. Detta ska ske genom att fonden stödjer verksamhet som bevarar och utvecklar betes-, ängs- och åkermarker.

Flerårsstrategi för stiftelsen Gräsöfonden - år 2024-2026 med utblick mot 2030

Antagen av stiftelsen Gräsöfondens styrelse 2023-10-05

Gräsöfondens uppdrag beskrivs i urkund och stadgar. I den löpande verksamheten ingår att samverka med andra organisationer, föreningar, företag och de som bor eller verkar på Gräsö och dess omgivande skärgård.

VERKSAMHET

Strategi 2024-2026:

- Stiftelsen ska genom ett fungerande stängselbidrag samt bidrag för natur- och kulturmiljövårdande insatser stödja mark- och djurägare med verksamhet på Gräsön med dess omgivande öar. Erfarenheter ska dras från projektet Roslagshagar.
- Stiftelsen ska genom avtal, samverkan etc. stödja lärande och kompetensutveckling inom stiftelsens verksamhetsområde hos boende, mark- och djurägare och andra intresserade.
- Stiftelsen ska arrangera minst 2 aktiviteter per år, t.ex. fältvandringar, studiebesök, kurser för djur- och markägare.
- Stiftelsen ska arbeta med att synliggöra stiftelsens syfte, dess innebörd och möjligheter genom studiebesök, fältvandringar och liknande aktiviteter.
- Stiftelsen ska stödja guidesamverkan i samverkan med hembygdsföreningen, Gräsö Turism och eventuellt andra aktörer som verkar på Gräsön, med fokus på natur- och kulturmiljöer.
- En fungerande utlåningsverksamhet (slätterbalk eller andra verktyg och maskiner) med tillhörande krav på utbildning och åiterrapportering ska utarbetas.
- Stiftelsen ska göra minst en skarp ansökan till LONA/Leader/Landsbygdsprogrammet eller motsvarande för fortsatt utveckling av stiftelsens verksamhet.

Långsiktig vision till 2030:

- Gräsöfonden vill stödja utvecklingen av fler aktiva lantbruk och mer betade marker med ett särskilt fokus på unga brukare.
- Gräsöfonden ska i sitt stöd till djurägare i första hand prioritera de som äger fastighet på Gräsö med omgivande öar.

EKONOMI

Gemensamt för alla stiftelser är att det krävs att stiftelsens förmögenhet är självständig i förhållande till stiftarna och att stiftelsen förvaltas av en förvaltare eller styrelse. Förvaltningen ska ske i enlighet med stadgar för att uppfylla stiftelsens ändamål och så långt som möjligt uppfylla stiftarnas intentioner.

Stiftelsens grundläggande ekonomiska förutsättningar bygger på de medel stiftarna initialt betalade in till stiftelsen, insamlade medel i form av gåvor samt projektmedel för att räkna upp egna medel. Enligt stiftelsens stadgar §14 är styrelsen vid placering av stiftelsens tillgångar inte bunden till visst eller vissa slags placeringsobjekt.

Placering av stiftelsens medel har följt de riktlinjer som beslutades på styrelsemöte 2009-09-25 med uppdaterat beslut om samma riktlinjer vid styrelsemöte 2015-10-01. Dessa riktlinjer är i korthet; sådana placeringsformer ska väljas så att bra förräntning uppnås utan att kraven på lågt risktagande åsidosätts, placering i utländsk valuta är inte tillåtet och placering av fondens likvida medel får ske i A) Värdepapper i form av räntebärande obligationer eller B) Fasträntekonto i svensk bank. Därutöver kan medel placeras efter beslut av Gräsöfondens styrelse.

Stiftelsen Gräsöfonden är årsredovisningsskyldig och ska anlita en kvalificerad, auktoriserad eller godkänd revisor, utöver de två lekmannarevisorer som utser av stiftarna.

Strategi 2024-2026:

- En placeringspolicy ska tas fram. Förutom stiftelsens huvudsakliga syfte och lämplig riskbedömning ska hänsyn tas till etiska och miljömässiga krav på placeringarna.
- Riktlinjer för gåvor till stiftelsen ska tas fram.
- En flerårsbudget ska tas fram för stiftelsens verksamhet och införlivas i flerårsstrategin

Långsiktig vision till 2030:

- Stiftelsen ska fortlöpande marknadsföra sig för att synliggöra stiftelsens verksamhet och möjligheten att stödja stiftelsen genom bidrag och minnes-/hyllningsgåvor.
- Stiftelsen ska vara aktiv i ansökan av projektmedel för att på så sätt räkna upp Gräsöfondens kapital i projekt som bidrar till uppfyllandet av stiftelsens syfte.

UPPFÖLJNING

Stiftelsen Gräsöfonden ska årligen följa upp flerårsplanen och i förvaltningsberättelsen beskriva vilka utvecklingsområden man arbetat med. Utöver detta ska en fördjupad uppföljning av flerårsplanen göras 2026, efter den första treårsperioden. I samband med detta ska flerårsplanen uppdateras inför en ny mandatperiod. Varje år ska en ny flerårsbudget tas fram.

Uppföljningen ska involvera samtliga deltagande organisationer i stiftelsens styrelse.

BAKGRUND

UPPDRAG

Stiftelsens huvudsakliga verksamhet är att bevara och vårda kulturlandskapet i Gräsö socken. Det sker genom att stiftelsen stödjer verksamhet som utvecklar och bevarar betes-, ängs- och åkermarker. I stiftelsens urkund tilläggs att åtgärderna förutses även kunna bidra till utbildning i och förståelse för odlingslandskapets natur- och kulturvärden.

Stiftelsen Gräsöfonden bildades 1995 av Östhammars kommun och Upplandsstiftelsen. Stiftelsen har sitt säte i Gräsö. Verksamheten styrs av Stiftelselagen (1994:1220) och stiftelsens urkund/ stiftelseförordnande samt stadgar.

ORGANISATION

Stiftelsen Gräsöfondens styrelse består av av 7 ledamöter med var sin personlig suppleant (ersättare) representerande lokala och regionala intressen. De lokala intressena skall företrädas av 3 ledamöter från föreningar eller organisationer med verksamhet på Gräsön. De regionala intressena skall företrädas av 2 ledamöter från Östhammars kommun, 2 ledamöter från Upplandsstiftelsen. Östhammars kommunfullmäktige utser kommunens 2 representanter. Upplandsstiftelsens styrelse utser Upplandsstiftelsens 2 representanter. En representant från Upplandsmuseet adjungeras till styrelsens möten.

Förutom styrelsen finns det även en arbetsgrupp som bidrar med konstruktiva idéer och ser till att förslagen blir verklighet. Arbetsgruppen består av 2-3 lokala deltagare samt en deltagare från vardera stiftare.

MÅL och VERKSAMHET

Genom en årlig verksamhetsplan och budget styr stiftelsens styrelse inriktningen på verksamheten, där det finns en basverksamhet och en mer föränderlig verksamhet i form av projekt eller fokusområden som kan pågå ett eller flera år.

Stiftelsen har genom åren bidragit till flera större projekt med fokus på öns natur- och kulturlandskap, till genomförande av stängsling, restaurering av kulturmiljöer, kunskapshöjande insatser, byggnation av informationsbyggnad vid Gräsö gård, tydliggörande och avgränsning av ett antal besöksmål på Gräsö med inriktning natur- och kulturmiljö, utlåning av slätterbalk och utdelning av Kulturmarkspris. Genom en gåva inrättades även Dan Söderbergs minnesfond, som sedan 2016 delar ut bidrag till insatser som främjar traditionella byggnader, landskapselement och kulturmarker.

Utifrån gällande uppdrag och erfarenheter från den verksamhet som stiftelsen arbetat med i drygt 25 år, finns områden som kan stärkas och upprätthållas på såväl kort som lång sikt.